

Investiční služby

Michal Janovec

S využitím prezentace a materiálu JUDr.
Schejbala

Právní předpisy

- Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu (ZPKT) – 3 - 32
- Vyhláška 303/2010 Sb., o podrobnější úpravě některých pravidel při poskytování investičních služeb
- Vyhláška č. 163/2014 Sb., o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry
- Další vyhlášky: o odborné způsobilosti, o samostatné a navazující evidenci, o žádostech (licence) ...
- směrnice Evropského parlamentu a Rady (transpozice) – MiFID II
- NAŘÍZENÍ EP a Rady (přímá účinnost)
- Pokyny ESMA a EBA (RTS, soft law)

Právní předpisy - hierarchie

1. **Směrnice** Evropského parlamentu a Rady (transpozice) – MiFID II
2. **Nařízení** Komise (přímá účinnost)
3. ***Pokyny** ESMA a EBA, RTS, A&Q (soft law)*
4. **Zákony** ČR
5. **Vyhlášky** ČNB
6. ***Metodiky**, regulatorní benchmarky, A&Q (soft law)*

Právní předpisy

- <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/legislativni-zakladna/obchodnici-s-cennymi-papiry-investicni-zprostredkovatele/>
- https://www.youtube.com/watch?v=Sbp_t4guM8g

Investiční služba

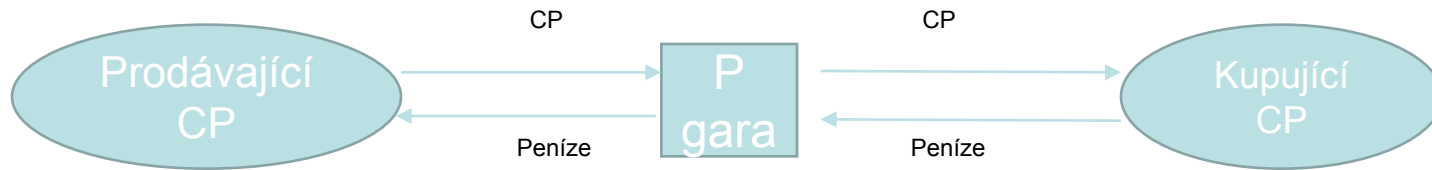
- Je to služba poskytovaná klientovi/zákazníkovi směřující ke zhodnocení finančních prostředků zákazníka...na FINANČNÍM TRHU.
- Investiční služby tedy poskytují zprostředkovatelé investic – poskytovatelé investičních služeb

Poskytovatelé investičních služeb

- **Obchodník s cennými papíry** (banky, omezeně i investiční společnosti) – také **banky a investiční sp.** pokud mají licenci
- **Investiční zprostředkovatel**
- **Vázaný zástupce**
- **Tipaři ☺**, nebo-li zprostředkovatelé obch. kontaktů (bez licence)

Obchodník s cennými papíry (OCP)

- Historický institut, **garance vypořádání** obchodů s cennými papíry (**dodání cenných papírů proti finančnímu plnění**)

- Tvorba trhu s cennými papíry (garance likvidity)
- Zakladatelé oficiálních trhů s cennými papíry (zakladatelé a exkluzivní členové **burz**) – 1 bursa Antverpy 1531
- Důvěra, velké objemy obchodů, excesy ➡ regulace

Licence (povolení) OCP

- Jednotná pravidla pro celou EU (evropský pas; brexit GB?)
- Správní řízení před ČNB → rozhodnutí o udělení povolení k výkonu činnosti OCP
- Vysoké nároky (jako „malá banka“):
  - Minimální počáteční kapitál (EUR) → kapitálová přiměřenost
    - 730.000 EUR – plná licence
    - 125.000 EUR – bez obchodování na vlastní účet
    - 50.000 EUR – bez zákaznického majetku
  - Sídlo v ČR
  - Organizační, věcné a personální předpoklady

Personální předpoklady

- Průhledná struktura ovládajících osob (schválení)
- Transparentní vedoucí osoby, 1. bezúhonnost, 2. odborná praxe, 3. manažerská praxe (schválení) – jak se dokládá
- Pracovníci front office → makléřská zkouška x znalosti a zkušenosti
- Pracovníci compliance, IA (interní audit) a RM (risk management) – znalosti a zkušenosti

Organizační předpoklady

- Organizační struktura OCP (front office, back office, IT, compliance a reporting, IA, RM, účetnictví)
- Vnitřní předpisy
  - Organizační řád, pravidla komunikace
  - Pravidla poskytování investičních služeb, evidence
  - Řízení rizik
  - Pravidla IT, bezpečnost, kontinuita provozu, tok informací a dat, archivace, reporting ČNB
  - Pravidla vnitřní kontroly (VKS, linie kontroly, compliance, IA, AML/CFT)

Věcné předpoklady

- IT infrastruktura
- Obchodní informační systém, připojení na burzy a banky
- Informační zdroje pro obchodování
- Kanceláře, vybavení ...

Investiční služby

Hlavní investiční služby (jen OCP)

- a) přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů,**
- b) provádění pokynů týkajících se investičních nástrojů na účet zákazníka,**
- c) obchodování s investičními nástroji na vlastní účet,
- d) obhospodařování majetku zákazníka, je-li jeho součástí investiční nástroj, na základě volné úvahy v rámci smluvního ujednání,**
- e) investiční poradenství týkající se investičních nástrojů,**
- f) provozování mnohostranného obchodního systému,
- g) upisování nebo umisťování investičních nástrojů se závazkem jejich upsání,**
- h) umisťování investičních nástrojů bez závazku jejich upsání.**

Mnohostranný obchodní systém – V USA – Alternative trading system

<https://www.youtube.com/watch?v=pFkEoCcchtI>

Investiční služby

Doplňkové investiční služby (vyjma písm. a) možno i na živnost kdokoliv)

- a) úschova a správa investičních nástrojů včetně souvisejících služeb,**
- b) poskytování úvěru nebo zápůjčky zákazníkovi za účelem umožnění obchodu s investičním nástrojem,**
- c) poradenská činnost týkající se struktury kapitálu, průmyslové strategie, jakož i poskytování porad a služeb týkajících se přeměn společností nebo převodů obchodních závodů,**
- d) poskytování investičních doporučení a analýz investičních příležitostí nebo podobných obecných doporučení týkajících se obchodování s investičními nástroji,**
- e) provádění devizových operací souvisejících s poskytováním investičních služeb,**
- f) služby související s upisováním nebo umisťováním investičních nástrojů,**
- g) služba obdobná investiční službě, která se týká majetkové hodnoty.**

Investiční nástroje

- a) investiční cenné papíry,
- b) cenné papíry kolektivního investování,
- c) nástroje peněžního trhu,

Deriváty:

- d) opce, futures, swapy, forwardy a jiné nástroje, jejichž hodnota se vztahuje ke kurzu nebo hodnotě cenných papírů, měnovým kurzům, úrokové míře nebo úrokovému výnosu, jakož i jiným derivátům, finančním indexům...
- e) nástroje umožňující přenos úvěrového rizika,
- f) finanční rozdílové smlouvy,
- g) opce, futures, swapy, forwardy a jiné nástroje, jejichž hodnota se vztahuje ke komoditám, ke klimatickým ukazatelům, přepravním tarifům, emisním povolenkám nebo míře inflace a dalším ekonomickým ukazatelům...

Investice x Spekulace

- V čem je rozdíl?
- <https://www.youtube.com/watch?v=blnbxbrtme0>
- Deriváty
- <https://www.youtube.com/watch?v=nf9ByTdX0aY&t=11s>

Odborná péče OCP při poskytování investičních služeb

- OCP jako profesionál musí poskytovat služby zákazníkům jako spotřebitelům s odbornou péčí:
  - Pravidla komunikace a propagace IS (disclaimer)
  - Informační povinnost (předsmluvní, po provedení obchodu, průběžná po nákupu)
  - Cenová a obchodní transparentnost („co nejlépe“); samovstup
  - Řešení reklamací a stížností
- Dohled ČNB dohled na dálku, kontroly na místě, sankce (konkrétní příklad)

Smlouvy mezi OCP a zákazníky

- Komisionářská smlouva
- Obhospodařovatelská smlouva
- Smlouva o správě investičních nástrojů
- Smlouva o úschově investičních nástrojů
- Příkazní smlouva (corporate finance)
- Obchodní podmínky
- Ceník

Další subjekty kapitálového trhu

- Investiční zprostředkovatelé
- Investiční společnosti a investiční fondy
- Burzy cenných papírů (BCPP)
- Vypořádací systémy (CDCP)
- Emitenti (akcie, dluhopisy) – IPO a PP; derivátové nástroje, certifikáty
- Ratingové agentury
- Dohledové orgány (ČNB, FAÚ – AML)
- **Investoři! (Ti, kteří mají přebytečné finanční prostředky) Bez nich by to nešlo 😊.**

Investiční zprostředkovatelé

- osoba, která má povolení od České národní banky (ČNB) a smí poskytovat pouze hlavní investiční služby
- Při výkonu své činnosti, která spočívá v **přijímání a předávání pokynů** ohledně cenných papírů, nesmí investiční zprostředkovatel přijímat od svých klientů ani peníze, ani jejich investiční instrumenty

Investiční zprostředkovatelé II

- *Předávat pokyny pouze těmto subjektům:*
  - obchodníkovi s cennými papíry
  - bance
  - investiční společnosti
  - fondu kolektivního investování (a srovnatelnému zahraničnímu subjektu)
  - samosprávnému fondu kolektivního investování

Investiční zprostředkovatelé III

- *Investiční instrumenty, ke kterým smí IZ poskytovat své služby, jsou:*
- cenné papíry kolektivního investování
- cenné papíry vydávané fondy kvalifikovaných investorů
- dluhopisy vydané ČR
- **dluhopisy s vydaným prospektem** (nebo srovnatelným dokumentem)
- hypoteční zástavní listy

Vázaný zástupce

- *SLUŽBY vykonává pro OCP a nebo Inv. Zprostředkovatele a Investiční společnost, či zahr. osoby oprávněné poskytovat investiční služby prostřednictvím pobočky (32 písm. a) odst. 3 ZPKT).*
- *fyzická nebo právnická osoba, která je oprávněna na základě písemné smlouvy se zastoupeným jeho jménem (jedná se o exkluzivní – výhradní zastupování)*
- *zařídít, uzavřít, obchody týkající se hlavní investiční služby uvedené v 4 odst. 2 písm. a) nebo h) ZPKT, pokud je zastoupený k jejich poskytování oprávněn,*
- *b) poskytovat investiční službu uvedenou v 4 odst. 2 písm. e) ZPKT,*
- *c) propagovat investiční služby, které je zastoupený oprávněn poskytovat.*

Vázaný zástupce II

- Nesmí přijímat peníze nebo inv. nástroje
- Odborná péče VZ
- Odpovědnost přenesena na zastoupeného
- Oprávnění k činnosti na základě zápisu do seznamu vázaných zástupců vedených ČNB
- Zápis do seznamu se provádí na základě oznámení zastoupeným